

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Det seneste års konjunkturudvikling har været ledsaget af et stigende antal virksomhedslukninger. Virksomheder, som for blot et par år siden foretog fornuftig planlægning af investeringer på grundlag af en forventet afsætningsudvikling, har på grund af konjunkturudviklingen mødt svigtende afsætning med deraf følgende fald i indtjeneningen og betydelig stramning af likviditetssituationen eller tab af egenkapital, eventuelt begge dele.

Man må i størst mulig udstrækning søge at imødegå det samfundsmæssige spild af ressourcer i virksomhedslukningernes kølvand og søge at bistå erhvervsvirksomheder af særlig betydning for produktion og beskæftigelse, som er ramt af afsætningsvanskeligheder i en sådan grad, at det enten på grund af likviditetsmangel medfører, at virksomheden trues af umiddelbar lukning eller giver anledning til en nedgang i egenkapitalen, som gør denne utilstrækkelig for fortsættelse og i forbindelse hermed en videre udvikling af virksomheden. Det foreslås derfor, at der ved et samarbejde mellem staten og de organisationer og institutioner, der har særlig indsigt i disse problemer, på midlertidig basis oprettes en fond, hvis hovedsigte er med ansvarlig lånekapital eller ved lån eller garantier at yde finansiel støtte til sådanne erhvervsvirksomheder. Bistanden skal helst ydes på et så tidligt tidspunkt som muligt for derved at vinde tid til de sanerende bestræbelser, der ofte vil være nødvendige, hvis det på et realistisk grundlag skal lykkes at sikre virksomhedens videreførelse, og bistanden skal ydes i en sådan form og på sådanne vilkår, at fonden bedst muligt bidrager hertil. Loven tager kun sigte på at medvirke ved finansieringen af virksomheder, der — bortset fra de øjeblikkelige vanskeligheder, som konjunkturfatningen har skabt — er levedygtige på længere sigt. Denne forudsætning kommer til udtryk i bestemmelsen i § 3, stk. 2.

Loven indgår som et led i de erhvervsfremmende foranstaltninger, som regeringen har anset for nødvendige i den aktuelle situation. Om baggrunden for denne lovgivning henvises yderligere til bemærkningerne til det samtidigt fremsatte lovforslag om statsgaranti for driftslån til håndværks- og mindre industrivirksomheder.

Normalt vil der for vellede og i øvrigt levedygtige virksomheder ikke opstå finansieringsvanske-

ligheder, som ikke kan løses ved et samarbejde mellem virksomheder og pengeinstitutter, og der vil ved lovens administration blive lagt vægt på, at fonden alene skal træde ind i tilfælde, hvor den fornødne kapital ikke kan tilvejebringes af pengeinstitutterne på sædvanlig måde som følge af de ekstraordinære økonomiske forhold. Der vil ligeledes blive lagt vægt på, at fondens engagementer ikke blot medfører, at virksomhedens øvrige kreditorer frigøres. Der er her tale om en ekstraordinær foranstaltning i en ekstraordinær situation, og dette har bl.a. fundet udtryk i fondens midlertidige karakter. Fondens virksomhed forudsættes endvidere at ske i snævert samarbejde med de private pengeinstitutter. Der er ved udarbejdelsen af lovforslaget lagt vægt på at imødegå de betænkeligheder i retning af konkurrencemæssige forvriddninger, som den foreslåede lov vil kunne føre med sig. Handelsministeren forventer, at fondens bestyrelse vil have sin opmærksomhed henvendt herpå.

Fondens kapital tilvejebringes ved et indskud af statskassen på 200 mill. kr., hvortil kommer, at handelsministeren bemyndiges til at træffe aftale med Nationalbanken og de private pengeinstitutter om, at disse derudover indskyder en del af fondens kapital. Handelsministeriet vil, så snart lovforslaget er vedtaget, optage forhandlinger med Danmarks Nationalbank og pengeinstitutternes organisationer om indskud i fonden fra disses side.

Fondens kapital tænkes indbetalt til fonden i finansåret 1975-76. Indskudene forrentes, men renteindtægterne vil foreløbig blive tilskrevet kapitalen. De renteindtægter, som fonden oppebærer ved kapitalens midlertidige placering, tænkes anvendt til at afholde fondens administrationsudgifter og til imødegåelse af tab på fondens engagementer. Statens andel af fondens grundkapital indskydes som ansvarlig lånekapital. Efterhånden som fondens engagementer afvikles, tilbagebetales indskudskapitalen med tilskrevne renter samt med tillæg henholdsvis fradrag af en forholdsmæssig andel i fondens nettooverskud eller nettotab. Når disse beløb er endeligt konstaterede, optages de på tillægsbevillingsloven.

Forslaget vil ikke få konsekvenser for den statslige administration, idet fonden er en selvejende institution, der selv tilrettelægger den daglige administration, jfr. § 6, stk. 2.